

Det kongelige landbruksdepartement
Avdeling for skog- og ressurspolitikk
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruksdepartementet	
Doknr.: 2003 / 1708	Doknr.: 31
Mottatt: - 3 SEPT 2003 ASK/JUR	
Saksbeh.: VSG	Ark.: 40
Kopi:	Avskr.:

Vår ref.
03/01770-004/ANNE

Arkivkode
04 & 00

Deres ref.

Dato
29.08.2003

**LANDBRUKSDEPARTEMENTET - FORSLAG OM OVERFØRING AV
MYNDIGHET OG NY FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING I KOMMUNEN.**

Hovedutvalg for samfunn behandlet i møte 28.08.2003 sak 0031/03 som følger vedlagt.
Følgende vedtak ble fattet:

Kragerø kommune har følgende merknader:

1. En frarår at følgende saker avgjøres av kommunen som førsteinstans:

1. saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd,
2. saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd,
3. saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd,
4. saker om unntak fra hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd,
5. saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd,
6. saker om å sette frist for pantlover til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jf konsesjonsloven § 25 og
7. saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

Begrunnelsen er at kommunen ikke har tilstrekkelig kompetanse til å løse denne type saker. Sakene bør fortsatt vær tillagt fylkesmannen som i dag har slik kompetanse.

2. Kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse bør beholdes.

Større avgjørelsesmyndighet vil stille større krav til faglig korrekt saksbehandling.

Med vennlig hilsen

Kopi: Samfunnssektoren v/Bjørn Ørvik

Anne-Kirstin Nilsen
avdelingsleder

**LANDBRUKSDEPARTEMENTET - FORSLAG OM OVERFØRING AV
MYNDIGHET OG NY FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING I KOMMUNEN.**

Saksbehandler: Bjørn Ørvik
Arkivsaksnr.: 03/01770

Arkiv: 04 &00

Saksnr. **Utvalg**
0031/03 Hovedutvalg for samfunn

Møtedato
28.08.2003

Rådmannens forslag til vedtak:Kragerø kommune har følgende merknader:

1. En frarår at følgende saker avgjøres av kommunen som førsteinstans:

1. saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd,
2. saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd,
3. saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd,
4. saker om unntak fra hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd,
5. saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd,
6. saker om å sette frist for pantlover til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jf konsesjonsloven § 25 og
7. saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

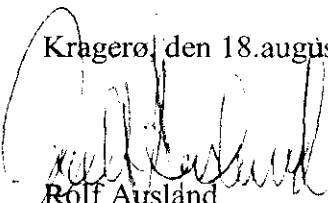
Begrunnelsen er at kommunen ikke har tilstrekkelig kompetanse til å løse denne type saker. Sakene bør fortsatt vær tillagt fylkesmannen som i dag har slik kompetanse.

2. Kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse bør beholdes.

Større avgjørelsesmyndighet vil stille større krav til faglig korrekt saksbehandling.

: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

Kragerø, den 18. august 2003.

Rolf Ausland
Sektorleder.

SAKSOPPLYSNINGER

Saken ekspederes til:

- Landbruksdepartementet , Postboks 8007 Dep , 0030 Oslo.

Som trykte vedlegg følger:

Følgende dokumenter finnes i saksmappen:

- Høringsbrev fra Landbruksdepartementet datert 12.06.2003.

Bakgrunnen for saken

Landbruksdepartementet har sendt på høring forslag til 1) nye bestemmelser om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens Landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsoven og skogbruksloven og 2) ny forskrift om saksbehandling mv. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsoven og skogbruksloven.

Forslagene er sendt på høring til kommunene, fylkeslandbruksstyrene, fylkesmennene, Statens landbruksforvaltning, K.S. Bergvesenet, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Skogeierforbundet, Statskog samt flere departementer.

Landbruksdepartementet ber om høringsinstansenes uttalelser innen **15. september 2003**.

Saksbeskrivelse

Departementets forslag bygger på et utkast utarbeidet av en arbeidsgruppe for delprosjektet "Desentralisering av juridiske virkemidler" som er en del av hovedprosjektet "Kommunerettet satsing på landbruksområdet". Prosjektet ble opprettet i forbindelse med gjennomføringen av St.meld. nr. 19 (2001-2002) Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå. Endringene er forutsatt å skulle skje med virkning fra 1.januar 2004.

Departementet gjør innledningsvis oppmerksom på at forslag til ny konsesjonslov nylig er lagt fram for Stortinget, jf. Ot.prp. nr. 79 (2002-2003) Om lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. Det er usikkert når lovforslaget vil bli behandlet.

Høringsforslagene bygger på gjeldende lov. De endelige bestemmelsene vil imidlertid bli justert i forhold til ny konsesjonslov dersom lovforslaget blir behandlet og vedtatt slik at loven kan tre i kraft fra kommende årsskifte.

Forslag til nye bestemmelser og forskrift

1. Bestemmelser om overføring av myndighet

Ved behandlingen av St.meld. nr. 31 (2000-2001) sluttet Stortinget seg til en kommunesatsing på miljøvern- og landbruksområdet, se Innst.S. nr. 268 (2001-2002).

I St.meld. nr. 19 (2001-2002) gir Regjeringen sin tilråding om oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene. Kommunene har i dag både innstillende myndighet og vedtakskompetanse i henhold til jordloven, konsesjonsloven, odelsoven og skogbruksloven. Det legges til grunn at alle **konsesjonssaker og delingssaker** skal avgjøres av kommunene som førsteinstans f.o.m. 1. januar 2004. Videre er det forutsatt at avgjørelsesmyndigheten i **saker etter skogbruksloven, med unntak av saker som gjelder vernskoggrenser**, overføres til kommunen fra samme tidspunkt. Fylkeslandbruksstyret er forutsatt å være klageorgan for nevnte avgjørelser truffet av kommunene.

I tillegg til de saker som er nevnt i stortingsmeldingen, foreslår Landbruksdepartementet å overføre avgjørelsesmyndigheten til kommunene som førsteinstans etter flere andre bestemmelser i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven.

Avgjørelsesmyndigheten foreslås overført bl.a. i saker etter jordloven § 9 (omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn jordbruksproduksjon). Bakgrunnen for dette er den sammenhengen det oftest er mellom en omdisponeringssak og en delingssak. Når det for eksempel søkes fradeling av dyrket eller dyrkbar jord til boligformål, vil dette også måtte behandles som en omdisponeringssak. Det vil ikke være noen heldig situasjon dersom kommunen kan avgjøre fradelingss spørsmålet, mens fylkeslandbruksstyret må avgjøre omdisponeringss spørsmålet for samme tomt. Det vises i denne forbindelse også til at dette vil gi et komplisert saksbehandlingssystem, noe som igjen er negativt for brukeren.

Ved å overføre avgjørelsesmyndigheten som førsteinstans i saker som gjelder omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til kommunen, legger departementet ansvaret for en viktig nasjonal interesse til kommunen. Departementet vil vurdere om det kan etableres systemer, for eksempel i form av arealdifferensiering, som kommunen på frivillig basis kan bruke som støtte når det gjelder å ta avgjørelse i slike saker.

Departementet foreslår også at følgende saker avgjøres av kommunen som førsteinstans:

8. saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd,
9. saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd,
10. saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd,
11. saker om unntak fra hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd,
12. saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd,
13. saker om å sette frist for panthaver til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jf konsesjonsloven § 25 og
14. saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

Disse sakene har enten nær sammenheng med de sakstyper kommunen etter forutsetningen i St.meld. nr. 19 (2001-2002) skal overta, eller egner seg for avgjørelse i kommunen etter sin art. Landbruksdepartementet mener derfor at også myndigheten til å ta avgjørelse etter disse bestemmelsene bør legges til kommunene som førsteinstans.

Statens landbruksforvaltning har i dag avgjørelsesmyndighet i saker om tvangsmulkt etter konsesjonsloven §§ 20 fjerde ledd og 23 første ledd og tvangsgebyr etter jordloven § 20. Landbruksdepartementet foreslår at vedtaksmyndigheten etter disse bestemmelsene legges til fylkesmannen.

Etter forslaget vil kommunens avgjørelser kunne påklages til fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen. Avgjørelser truffet av fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen som førsteinstans kan påklages til Statens landbruksforvaltning. Videre kan avgjørelser tatt av Statens landbruksforvaltning påklages til Landbruksdepartementet.

2. Forskrift om saksbehandling i kommunen

Det er foreslått enkelte nye bestemmelser i forskrift om saksbehandling mv. i kommunen. De nye bestemmelsene innebærer at kommunene ikke lenger plikter å benytte de datasystemer for saksbehandling og innhenting og levering av statistikk som Landbruksdepartementet stiller til rådighet. Når det gjelder innhenting og levering av statistikk, foreslås det en bestemmelse om

at kommunene må anvende det elektroniske dataformatet som Landbruksdepartementet fastsetter.

Videre foreslås det en bestemmelse om at kommunene må stille til rådighet de saksdokumenter Landbruksdepartementet ber om i forbindelse med evaluering av praksis. Slike evalueringer har departementet foretatt i flere sammenhenger, sist i forbindelse med at kommunene i Oppland, Sogn og Fjordane og Nordland som et prøveprosjekt fikk avgjørelsesmyndighet som førsteinstans i konsesjons- og forkjøpssaker. Departementet finner det nødvendig å kunne fortsette å foreta tilsvarende evalueringer.

St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat – en bedre oppgavefordeling – omhandler det statlige regelverket rettet mot kommunesektoren. Landbruksdepartementet uttaler her at det vil bli fremmet forslag om at lovreglene om kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse oppheves samtidig som regler i forskrifter som stiller lignende krav oppheves. Kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse er etter dette foreslått opphevet i forslaget til ny konsesjonslov, jf. Ot.prp. nr. 79 (2002-2003). Lovforslaget er foreløpig ikke behandlet av Stortinget. Forslaget til endring av forskriftsbestemmelsen vedrørende kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse fremmes uavhengig av resultatet av Stortingets behandling av lovforslaget.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Hovedtyngden av sakene på landbruksområdet gjelder omdisponering, deling og konsesjon. Tall fra perioden 1996-1999 viser at det totale antall delingssaker avgjort i perioden var om lag 22.000, hvorav om lag 9.500 ble avgjort av fylkeslandbruksstyrene. Det totale antall omdisponeringssaker avgjort i perioden var om lag 4.500, hvorav om lag 1.300 ble avgjort av fylkeslandbruksstyrene. Antallet konsesjonssaker avgjort i samme periode var om lag 5.000 pr. år, hvorav om lag 3.000 pr. år ble avgjort av fylkeslandbruksstyrene.

Som følge av at arealgrensen for hva som er et konsesjonspliktig kjøp av eiendom ble hevet i 2001, er antall konsesjonssaker i dag trolig noe lavere. Dersom forslaget til ny konsesjonslov, jf. Ot.prp. nr. 79 (2002-2003), blir vedtatt av Stortinget, vil dette innebære en betydelig reduksjon i antall konsesjonssaker. Det er imidlertid vanskelig å gi sikre og fullstendige opplysninger om det totale antall saker som da blir unntatt fra konsesjonsbehandling.

Forslaget om overføring av oppgaver innebærer at de saker fylkeslandbruksstyret i dag avgjør som førsteinstans heretter vil bli avgjort av kommunen.

Kommunen har også i dag ansvar for å innhente nødvendige opplysninger og forberede saker etter de aktuelle bestemmelsene selv om den ikke har avgjørelsesmyndighet som førsteinstans. Dette innebærer at den overføring av myndighet til kommunen som foreslås ikke vil innebære betydelige administrative og økonomiske konsekvenser utover de ressurser som allerede benyttes.

Fylkesmannen, fylkeslandbruksstyret og Statens landbruksforvaltning vil tilsvarende få frigjort ressurser på grunn av oppgaveoverføringen.

SAKSVURDERING

1. Bestemmelser om overføring av myndighet

Allerede i dag er avgjørelsesmyndigheten for en rekke saker overført kommunen. Utvidelse av dette til å gjelde alle saker vil gi raskere saksbehandling. Utover at det trolig vil måtte stilles strengere krav til korrekt saksbehandling vil ressursbruken bli om lag som tidligere.

Unntaket er de saker departementet lister opp i punktene 1- 7. Dette er saker som fylkesmannen i stor grad til nå har utført etter at kommunen har gitt melding om lovstridige forhold. Flere av disse sakene er krevende rent juridisk og formelt. I motsetning til de fleste kommuner har fylkesmannen nødvendig juridisk kompetanse. For Kragerø gjelder dette spesielt saker knyttet til brudd på konsesjonsvilkår (boplikt). Årlig anslåes det å være ca. 5 – 10 av denne type saker i Kragerø. En overføring av disse til kommunen vil kreve ressurser og behov for kompetanseheving. Saksbehandlingsfeil vil også lett kunne utløse krav om erstatning mot kommunen. Ut fra dette bør disse sakene fortsatt legges til fylkesmannen som har best kompetanse til å løse disse.

2. Forskrift om saksbehandling i kommunen

Kommunene har til nå vært pålagt å bruke et spesielt datasystem ved behandlingen av landbrukssaker. Positivt at dette endres forutsatt at det finnes fram til enkle system for levering av statistikk knyttet til de saksbehandlingssystemer de fleste kommuner bruker.

Dagens krav til jord- og skogbruksfaglig kompetanse foreslås opphevet. Samtidig som kompetansekravet senkes får kommunene økt ansvar for faglig korrekt saksbehandling. I forslaget er endringen ikke begrunnet. Endring av kompetansekravet vil kreve større bruk av kommunale ressurser til kompetanseheving for å opprettholde det faglige nivået.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Heving av konsesjonsgrensene medfører ikke slik redusert ressursbruk for kommunene som nedgangen i konsesjonssaker skulle tilsi. Bruk av egenerklæringer krever kommunal medvirking i form av både attestasjon, kontroll og ikke minst informasjon. Til forskjell fra konsesjonssaker kan kommunene ikke kreve inn gebyr for arbeidet med egenerklæringene. Endringene i konsesjonsloven betyr derfor reduserte inntekter til kommunene.

I Kragerø kommune er det jordbrukssjefen og skogbrukssjefen som er tillagt arbeidet med saksområdene som er omtalt i høringsbrevet. Etter siste nedbemanningen i Samfunnssektoren er disse stillingene blitt tillagt nye arbeidsoppgaver eks. generelt næringsarbeid og arbeidet med viltnevd. Gjennomføres departementets forslag fullt ut vil det i praksis bety mindre ressurser til de nye arbeidsoppgavene. Det er spesielt overføringen av sakene som i høringsbrevet er omtalt som punkt 1 – 7 som vil bety økt ressursbruk. Dessuten vil økt avgjørelsesmyndighet stille større krav til korrekt saksbehandling.

For tiden pågår et prosjekt med sikte på formelt samarbeid /felles landbruksforvaltning for kommunene Siljan, Skien , Porsgrunn, Bamble , Drangedal og Kragerø. Målet er i gangsetting av slikt samarbeid fra årsskiftet 2003/2004. Slikt samarbeid vil kunne gi alternative måter å løse de arbeidsoppgavene på som omfattes av høringsbrevet . Det er fremmet egen sak til politisk behandling ang. dette.